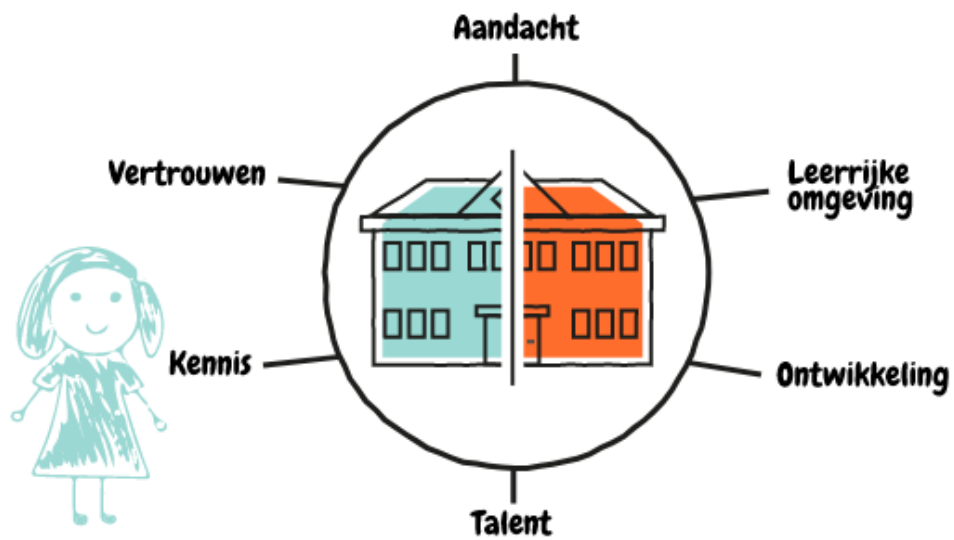

Met plezier naar school

Anti-pest protocol: hoe we bij IKC Hoi Pippeloi zorgen voor een fijn en veilig schoolklimaat

Inhoudsopgave

Uitgangspunten schoolklimaat	3
Schoolwaarden	3
Routines en regels.....	3
Lastige kinderen bestaan niet.....	3
Beleving als waarheid	4
Grensoverschrijdend gedrag	4
Pesten	6
Rollen en contactgegevens	7
Bijlage schoolwaarden vertaald naar onze praktijk.....	9
Autonomie	9
Verbinding.....	9
Competentie	10
Leerrijke opgeruimde omgeving.....	11
Denken vanuit win-win	12

Uitgangspunten schoolklimaat

Schoolwaarden

Dit document is opgezet aan de hand van onze schoolwaarden. Wat wij willen en wat wij doen horen bij elkaar en zijn hetzelfde. Dat is niet een wens, dat is een feit. Door in dit document vanuit onze schoolwaarden toe te lichten hoe dat er in de praktijk uit ziet, willen we dat benadrukken. Onze schoolwaarden hebben een directe relatie met onze uitgangspunten: werken vanuit de principes van Stephen Covey en onze SEL-methode FIDES. De Wet veiligheid op school en daarmee onze wettelijke verplichtingen rondom het bevorderen van sociale veiligheid zijn de leidraad voor dit document.

Schoolwaarden (zie de bijlage voor een vertaling naar de praktijk)
Autonomie
Verbinding
Competentie
Leerrijke opgeruimde omgeving
Denken vanuit win-win

Routines en regels

We werken aan een veilig klimaat door een duidelijke en voorspelbare omgeving te creëren voor kinderen. Dit doen we door ons te laten leiden door het volgende uitgangspunt van Tom Bennet (regie in de klas): goed gedrag draagt bij aan elk doel dat we voor ogen hebben voor het onderwijs en is essentieel om goed te kunnen leren. We hanteren daarvoor een aantal routines en regels. Er zit een verschil tussen routines en regels. Naast routines is het belangrijk overeenstemming te vinden in de regels, schoolbreed en binnen de groep. Samengevat noemen we dit: zo doen wij het hier. Deze regels gelden voor alle kinderen. Er zit een consequentie aan het niet opvolgen van de regels.

Zo doen wij het hier (schoolbrede regels):

- We praten vriendelijk
- We gebruiken een praatstem
- We gebruiken het materiaal waar dat voor bedoeld is
- We doen mee met het aangeboden programma

Zo doen wij het hier (groepsregels): nader af te stemmen of en hoe zichtbaar te maken in de klas (we zijn in ontwikkeling op dit gebied d.m.v. trainingen op het gebied van Regie in de klas).

Lastige kinderen bestaan niet

We spreken kinderen aan op hun gedrag en wijzen negatief gedrag af, maar we wijzen nooit de persoon af. Ons uitgangspunt is dat lastige kinderen niet bestaan. Ieder kind wil van nature positief bijdragen, plezier hebben en op een fijne manier met anderen omgaan. Wanneer dit niet lukt, incidenteel of structureel, zien wij dit niet als opzichzelfstaande bewuste en doordachte acties. Het gedrag is slechts het topje van de ijsberg. Wij geloven daarom ook niet in straffen, maar in het onderzoeken naar de reden van het gedrag. Want kinderen hebben liefde nodig, vooral als ze het niet 'verdienen'.

We zien dat kinderen zowel verbaal als fysiek de verkeerde middelen inzetten om een conflict op te lossen, denk hierbij aan schelden of dreigen. Als vanzelfsprekend nemen wij deze ontwikkelingen binnen onze groepen erg serieus. Over het algemeen merken we dat gedrag van kinderen verandert. Kinderen worden mondiger, komen op voor hun eigen behoeftes en lijken daarin de sturing van volwassenen steeds minder goed te accepteren. Het is aan ons de taak om op een passende manier mee te bewegen met deze ontwikkeling.

Beleving als waarheid

In situaties waarin kinderen zich niet fijn of veilig voelen of waar grensoverschrijdend gedrag is voorgekomen, vragen vanuit onze kant om een open blik, waarin we vanuit verschillende perspectieven zoeken naar een oplossing. Dit kan ook gezocht worden in iets dat we specifiek voor het benadeelde kind kunnen doen. We zoeken de oplossing niet bij het slachtoffer. Alle partijen zijn echter wel onderdeel van de situatie. Het lastige aan dit soort situaties is dat beleving een hele grote rol speelt. Kinderen die bijvoorbeeld aangeven gepest te worden, worden in sommige gevallen ook aangewezen als de pester en andersom. Alle belevingen van de kinderen zijn hun waarheid. Daar kunnen en willen wij geen oordeel over vellen. In dit soort situaties komt informatie vanuit verschillende hoeken en perspectieven. We willen dit zo zuiver mogelijk houden en kiezen daarom voor een neutrale positie.

Tijdens de werving en selectie van medewerkers is het kiezen voor bovenstaande handelwijze een belangrijk criterium. Al onze medewerkers worden getraind in de FIDES aanpak en regelmatig getraind in het voeren van gesprekken met kinderen.

Grensoverschrijdend gedrag

We nemen binnen onze school maatregelen om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten (in opleiding), stagiaires, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen waar dat kan te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken. Met grensoverschrijdend gedrag bedoelen we al het gedrag dat over persoonlijke of professionele grenzen over gaat. Welke maatregelen treffen we hier voor:

- Al onze medewerkers zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG) en staan zij ingeschreven in het Personenregister.
- Het benoemen van vertrouwenspersonen
- Het benoemen van een aanspreekpunt pesten/anti-pestcoördinator
- Bespreekbaar maken van grensoverschrijdend gedrag tussen ouder-kind, medewerker-kind en kinderen onderling volgens vaste routines en afspraken
- Opvolgen en reviseren van de protocollen (boxkaarten) zoals: 'hoe om te gaan met grensoverschrijdend gedrag' en 'meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.
- Werken met het vier-ogen-en-oren-principe
- Het jaarlijks monitoren van de beleving en het welbevinden van kinderen middels een digitale, anoniem in te vullen vragenlijst.

Binnen de school sturen we dagelijks op grensoverschrijdend gedrag. Hierin wordt het gedrag besproken, wat we voor het kind kunnen doen maar ook een realistische inschatting gemaakt of het kind met dit gedrag in de groep kan zijn of niet. De emotionele en fysieke veiligheid van alle kinderen staat hierin altijd voorop. We richten ons op het systeem rondom het kind, omdat we geloven dat hier de kansen liggen voor een constructieve oplossing. We helpen kinderen hierbij door het bieden van levenslessen, routines en afspraken vanuit 'Regie in de klas', herstelgesprekken na incidenten (reflecteren op eigen gedrag) en vooral in te zetten op positiviteit en de kracht van het kind. Echter zien wij dat in sommige situaties meer nodig is om een veilige omgeving te kunnen blijven bieden voor iedereen.

Het belangrijkste onderscheid dat wij dagelijks maken is of het grensoverschrijdende gedrag incidenteel is of dat er een patroon ontstaat. Op incidentele voorvallen reageren we op de dag zelf, door het gesprek aan te gaan met zowel het kind dat iets gedaan heeft als het kind dat dit heeft moeten ontvangen. We geloven hierin dat wanneer dit uitgesproken is, we het hierbij laten en het kind altijd een nieuwe kans te geven. Waar patronen ontstaan vraagt dit om andere stappen. Dit proces verloopt als volgt:

Het incident wordt op dagbasis intern gemeld
Het incident wordt op de dag zelf tussen leerkracht en kind(eren) besproken tijdens een herstelgesprek
We gunnen het kind dat gog gedrag vertoont heeft zijn of haar eigen leerproces en een nieuwe kans. We informeren daarom de ouder(s) van het kind niet. Zo bouwen we aan de vertrouwensrelatie tussen het kind en de leerkracht. Je kan het kind attenderen op de mogelijkheid om het incident thuis te bespreken. Dit is de keuze van het kind zelf.

De ouder(s) van het benadeelde kind worden op de hoogte gebracht via het dagverslag van het kind

Na 3 meldingen van gog gedrag spreken we van een patroon

Er wordt een kindgesprek gevoerd tussen leerkracht en kind: welke afspraak maken we zodat het gog gedrag stopt. De ouders van het kind dat gog gedrag vertoond worden geïnformeerd over de afspraak of uitgenodigd voor een gesprek (keuze wordt gemaakt per situatie, op basis van de ernst van het gedrag)

Het kind krijgt de kans verbetering te laten zien

Elk opvolgend incident wordt gemeld aan de ouder(s) met de verwachting het gedrag en de gemaakte afspraak te bespreken

Gog gedrag stopt niet. Na 3 meldingen volgt een gesprek tussen leerkracht, ouder(s) en pedagogisch manager waarin vervolg besproken wordt.

Eventuele stappen, te kiezen op basis van de ernst van het gedrag

- Onderzoek: past het gedrag van het kind en de nodige begeleiding hiervan binnen onze reguliere basisschool
- Betrekken van externe partijen: jeugdverpleegkundige GGD, JEP Veendam, samenwerkingsverband passend onderwijs 20.01 (deelverband Zuid-Oost) en leerplichtambtenaar
- Time out (oplopend van één t/m vijf schooldagen)
- Andere invulling van de schoolweek (onderwijstijd verkorting) in overleg met leerplichtambtenaar
- Verwijdering van school

Wanneer gedrag niet stopt en we moeten kiezen voor het welbevinden en veiligheid van de rest van de groep en/of leerkracht, volgen we de volgende stappen. Bij elke stap is er een gesprek op school met ouders.

We volgen de incidenten op dagbasis. Hierdoor hebben wij een goed beeld van de dynamiek in de groep en welke kinderen volgens een patroon betrokken zijn bij incidenten. We zien in sommige situaties, dat we het praten hierover of het bieden van extra ondersteuning, niet voldoende oplevert voor verbetering in het gedrag. We volgen dan het proces en de stappen zoals hierboven beschreven staat. Echter kunnen we ook in onvoorziene situaties terechtkomen, die direct opvolging vragen (ernstig grensoverschrijdend gedrag). In deze gevallen kiezen voor een time-out voor de resterende schooldag. Hieronder valt voor ons: fysiek grensoverschrijdend gedrag en zeer grensoverschrijdend taalgebruik. Voorwaarde is dat het gedrag gesignaleerd en gezien is door een leerkracht of volwassene.

Pesten

Pesten is een belangrijk onderwerp als het gaat over sociale veiligheid binnen ons IKC. Pestgedrag vraagt dan ook om blijvende aandacht, of het nu gaat om online of offline pesten. Om pesten te voorkomen en aan te pakken en een positieve groepsfeer te bevorderen, is het goed om te weten wat er onder pesten en online pesten wordt verstaan en wat het verschil is met plagen en ruzie.

Van pesten is er sprake als 'iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen'. De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht en er is sprake van machtsongelijkheid. Pesten gebeurt vaak in een specifieke groepscontext die zich kenmerkt door een onveilige en negatieve basissfeer in de groep. Pesten verschilt daarmee duidelijk van plagen en ruzie.

Bij plagen is het gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is geen duidelijke machtsongelijkheid aanwezig. Leerlingen sluiten elkaar niet buiten en het is vaak de bedoeling om elkaar aan het lachen te maken. Bij ruzie hebben leerlingen een conflict met elkaar. Ze wisselen over en weer argumenten uit op een emotioneel (boze) manier. Beide

leerlingen voelen zich sterk genoeg om de confrontatie aan te gaan waardoor er geen machtsongelijkheid is. Een ruzie leggen leerlingen meestal weer bij.

Veel pestgedrag tussen leerlingen speelt zich online af op sociale media en internet. Bij online pesten oftewel cyberpesten gaat het om onder meer buitensluiten op sociale media, bedreigen, afpersen, nep-accounts maken, het verspreiden van ongewenst beeldmateriaal en shame-sexting. Een simpele regel is: wat in fysieke omgang niet oké is, is ook niet oké op sociale media.

Pestgedrag vraagt om blijvende aandacht, of het nu gaat om online of offline pesten. We doen dat op verschillende manieren binnen ons IKC. Voor verdere inhoud over onderstaande vormen van aandacht verwijzen we naar Stichting School & veiligheid [Pesten - School en veiligheid](#).

In de klas	Spreek omgangsvormen en gedragsregels af (Gouden Weken) Investeren in het groepsgevoel (wij-gevoel) Investeren in het individuele contact (persoonlijke aandacht) Aandacht voor sociaal-emotionele vaardigheden Werk aan weerbaarheid en mediawijsheid Pesten signaleren Pesten aanpakken: niet ingrijpen heeft gevolgen Reageer altijd
In het team	Gesprekken over sociale veiligheid met het team en de schoolleiding Voldoende kennis om pesten te signaleren Voorbeeldrol: hoe gaan wij met elkaar om?
In de school	Actief veiligheidsbeleid voeren gericht op het tegengaan van pesten Aanspreekpunt pesten en coördineren van beleid in het kader van tegengaan van pesten Veiligheidsbeleving monitoren Samenwerken met ouders: investeren in persoonlijk- en groepscontact

Rollen en contactgegevens

Rol	Wie	Contactgegevens	Verantwoordelijkheden
Mentor kind	Leerkrachten	Op te vragen via info@hoippeloi.nl	Eerste aanspreekpunt ouders en kinderen
Interne	Anne Vredeveld	anne@hoippeloi.nl	Aanspreekpunt voor

vertrouwenspersoon en aanspreekpunt pesten			sociale veiligheid (inclusief meldingen van pesten), klachten en grensoverschrijdend gedrag
Externe vertrouwenspersoon	Klaar Zegers (Cedin)	Whatsapp bericht naar 06-51399499 of een email sturen naar klaar@partnersinvertrouwen.com	Aanspreekpunt voor sociale veiligheid, klachten en grensoverschrijdend gedrag
Anti-pestcoördinator	Anne Vredeveld	anne@hoippeloi.nl	Coördineren van beleid in de school

Bijlage schoolwaarden vertaald naar onze praktijk

Autonomie

Wij vinden het belangrijk dat er autonomie is voor kinderen. Zelf keuzes kunnen en mogen maken is essentieel en ook een belangrijk aspect van leren. Want hoe maak je de juiste keuze? We geloven erin dat kinderen in essentie de juiste keuze kunnen maken, wanneer de omgeving daar kloppend voor is. Maar hoe werkt dat in de praktijk?

Als school spelen we een belangrijke rol in het stimuleren van autonomie. Zo willen we kinderen de keuze geven tussen verschillende activiteiten om samen hun talent te ontdekken. Echter, dat betekent ook dat we soms een activiteit aanbieden voor iedereen. Dat klinkt als weinig autonomie, maar binnen deze activiteit proberen we zo veel mogelijk ruimte te bieden voor eigen inbreng. Dat doen we ook tijdens werkmomenten in de midden- en bovenbouw. We willen kinderen een optimale leeromgeving bieden. Dat houdt in dat we in stilte werken, fluisterend overleggen over ons werk en ons bezig houden met onze taak. Maar ook wanneer het een kind juist niet lukt om mee te doen aan een activiteit, bieden we ruimte voor autonomie. We bieden het kind dan twee keuzes aan, bijvoorbeeld meedoen met de activiteit of een andere door ons bedachte activiteit. De andere activiteit kan zorgen voor wat ontlading, ontspanning en rust. Wij bedenken de activiteit en geven deze als optie. We doen ons best om hierbij aan te sluiten bij het kind en zijn interesses. Autonomie is dus niet het constant volgen van inbreng van kinderen. Er zijn afspraken en regels nodig om een veilige omgeving te creëren en te behouden. Juist doordat we dat belangrijk maken, verwachten we dat kinderen autonomie voelen op de juiste plaats: bij zichzelf op het gebied van hun eigen ontwikkeling. Dat houdt in dat we verwachten dat

kinderen zich aan basisregels houden, zoals werken in stilte tijdens een werkmoment. Lukt het kinderen niet om zich daaraan te houden, dan hebben we een aantal stappen die we doorlopen. Beginnend bij een non-verbale herinnering, zoals oogcontact of een hand op een schouder. Vervolgens kunnen we een verbale herinnering geven, twee keuzes bieden en op die manier geven we de grens aan. Lukt het het kind nog niet, dan maken wij de keuze om bijvoorbeeld een kind uit een situatie of setting te halen. Hierna volgt altijd een gesprek.

Samenvattend: hoe ziet autonomie er bij ons op school uit?

- Verschillende activiteiten aanbieden voor talentontwikkeling
- Binnen een activiteit keuzevrijheid in bepaalde aspecten (bijvoorbeeld bij een creatieve opdracht keuze in materiaal).
- Tijdens werkmomenten werken we op een eigen tempo, we volgen het kind.
- Autonomie in het opvolgen van een weektaak: wat doe je eerst, wanneer doe je dat? En als het niet gaat of ze moeten wachten, kunnen kinderen kiezen uit een aantal opties (zoals lezen, tekenen of een leerspelletje).
- Wanneer het niet lukt om mee te doen aan een activiteit of proces, bieden we twee keuzes aan. Kiest een kind niet zelf, dan kiezen wij.

Verbinding

Een prettig schoolklimaat begint bij verbinding. Verbinding tussen kinderen of volwassenen onderling en natuurlijk de verbinding tussen volwassen persoon en kind. We vinden het belangrijk om als volwassene het juiste voorbeeld te geven, maar ook te laten zien dat fouten maken menselijk is. Zo vinden we vriendelijk praten een basisvoorwaarde. Wanneer we vriendelijke woorden gebruiken, aandacht hebben voor elkaar, luisteren en rustig reageren, doet dat iets positiefs met onze verbinding. Vandaar ook dat we op school geen scheldwoorden accepteren, aandacht geven aan positieve manieren van communiceren en complimenteren op onverwachte momenten. Maar hoe werkt dat in de praktijk?

We verwachten dat kinderen met aandacht naar anderen luisteren. Dit houdt in dat wanneer we aandacht vragen, we deze ook willen ontvangen. Een luisterhouding betekent voor ons ogen gericht op de spreker, handen leeg en je maakt zelf geen geluid. Door goed te luisteren kun je beter in verbinding komen met elkaar. Een gesprek begint immers met luisteren. Wanneer we in gesprek zijn met elkaar, dan praten we vriendelijk. Dat houdt in dat we veel vragen stellen, rustig spreken en rekening houden met elkaar. Lukt dat niet, dan kunnen we daar samen mee aan de slag. Zo kunnen we begeleiden bij het oefenen van vragen stellen of oefenen met luisteren. Daarnaast hebben we dagelijks aandacht voor groepsvorming en verbinding. Spelletjes, gesprekken, creatief aan de slag: we vinden het belangrijk om in deze momenten in te zetten op een positieve ontwikkeling van zelfvertrouwen, contact met anderen en samenwerken. Dat hoeft niet altijd even goed te

gaan, we voelen ons immers niet elke dag precies hetzelfde. Dat geldt voor ons en ook voor kinderen. Als een kind niet fijn in zijn/haar vel zit, willen we daar ruimte voor geven. We willen ook dan de verbinding met het kind behouden door bijvoorbeeld andere afspraken te maken. Ook wanneer een kind zich niet aan afspraken kan houden, sluiten we dit af met een zogenoemd herstelgesprek. Een gesprek waarin we juist de verbinding weer willen opzoeken. Luisteren naar het kind en benoemen wat wel kan en wat juist niet. En wanneer het dan juist lukt, dan delen we vanuit liefde en aandacht complimenten uit. Onze complimenten zijn gericht op groei en ontwikkeling, onverwacht en voor een kind alleen of juist voor de hele groep. We hanteren de principes vanuit de groeimindset, voor meer informatie verwijzen we naar [6 tips voor het stimuleren van de groeimindset \(platformmindset.nl\)](https://platformmindset.nl)

Samenvattend: hoe ziet verbinding eruit bij ons op school?

- Vriendelijk praten
- Aandachtig luisteren
- Inzetten op samenwerking en groepsvorming
- Aandacht voor een positieve ontwikkeling van zelfvertrouwen
- In gesprek gaan wanneer het niet lukt (herstelgesprek)
- Onverwacht complimenteren op groei en ontwikkeling

Competentie

Het is belangrijk om je competent te voelen. Het is niet de bedoeling dat je constant in onzekerheid hangt. Echter, niet alles lukt in een keer. Dat betekent dat we kinderen ook willen leren om te blijven leren. Doorzetten maakt dat je je steeds zekerder zult voelen, over wat dan ook. Het is onze taak om kinderen met een goed gevulde zak kennis en vaardigheden de wijde wereld in te laten gaan. Maar hoe ziet dat er in de praktijk uit?

Tijdens werkmomenten willen we kinderen optimaal kunnen begeleiden. Van onbewust onbekwaam naar onbewust bekwaam. Om kinderen de juiste ondersteuning te kunnen bieden is het belangrijk dat de randvoorwaarden kloppen. Dat heeft alles te maken met een leerrijke opgeruimde omgeving, wat later in dit document aanbod zal komen. Wanneer de omgeving daar kloppend voor is, kunnen we kinderen ondersteunen op de manier die voor hen passend is. Misschien door extra tijd te geven, een stapje makkelijker te beginnen of juist door een opdracht over te slaan. Echter, deze begeleiding kunnen wij alleen bieden in de juiste setting. Vandaar dat we ook afspraken hebben voor bijvoorbeeld het werkmoment. Maar binnen onze school en gedurende de dag komen er meerdere regels aan bod die voor iedereen haalbaar zijn. Alleen dan kunnen wij ook vragen om de regels na te streven. Dat heeft in onze ogen net zo veel te maken met competentie. We willen immers niet dat kinderen aan het begin van de dag al het gevoel hebben dat ze niet kunnen wat van ze verwacht wordt. Iedereen kan deze regels en routines nakomen, ook de leerkrachten of ander personeel. We doen het samen. We accepteren en waarderen elkaar zoals we zijn.

We voelen ons competent met wat we doen en vragen om hulp om meer te leren. Dat is iets

wat wij ook duidelijk willen maken aan kinderen. Zo is het voor ons heel normaal om een ander om hulp te vragen als je het zelf nog lastig vindt. Of om complimenten te geven over doorzettingsvermogen, inzet of werkhouding. Het eindresultaat laat niet zien hoe competent een kind zich voelt, het proces wel.

Samenvattend: hoe ziet competentie er bij ons op school uit?

- Optimale begeleiding om te ontwikkelen
- Doorzetten en blijven leren hoort bij ons
- Ondersteuning passend bij het kind
- Regels en routines die voor iedereen haalbaar zijn
- Leren van en met elkaar (iedereen kan iets bijdragen)

Leerrijke opgeruimde omgeving

Focus ontstaat wanneer onrust geen kans krijgt. Een opgeruimde omgeving zorgt voor meer rust in het brein. En dat zorgt ervoor dat het brein zich kan focussen op dat wat belangrijk is op dat moment. Dat kan rekenen zijn of taal, maar ook een moment van stil lezen hoort daarbij. Het klinkt heel simpel, maar de praktijk werkt vaak toch iets anders. Een omgeving bij ons op school, dient het leren te stimuleren. Dat werkt dus aan de ene kant met een opgeruimde omgeving, maar aan de andere kant een leerrijke, uitdagende omgeving. Maar hoe ziet dat er dan in de praktijk uit?

Onze ruimtes dienen opgeruimd te zijn, dat wil zeggen dat losliggende materialen een plekje hebben. Ergens op een kast is niet een verzamelplek voor alles wat geen plek heeft. Schone tafels, stoelen en vloer zorgen direct voor een fijne binnenkomst en zorgen voor een uitstraling van rust. We leren kinderen deze vaste plekken ook en samen zijn we verantwoordelijk voor een opgeruimde omgeving. Schrijfwaren, mappen, boeken: alles heeft een vaste plek en we leren kinderen hoe ze met de materialen omgaan en deze opruimen. Naast een opgeruimde omgeving willen we ook graag een inspirerende omgeving die het leren en ontdekken stimuleert. Dat houdt in dat we rekening houden met bijvoorbeeld de plek waar iets kan staan. We willen kinderen de kans geven om makkelijk bij materiaal te kunnen, wat ze uitdaagt, helpt of stimuleert tot leren. Deze materialen zullen dan ook makkelijk toegankelijk zijn. Daarnaast willen we dat de materialen kloppend zijn voor de desbetreffende doelgroep. We houden rekening met de interesses, de onderwerpen, thema's en de ruimte. Zo zal er in een projectlokaal niet hetzelfde te vinden zijn als in een lokaal waar aan taal en rekenen wordt gedaan. Om het inspirerend te houden, zullen we materialen ook regelmatig wisselen. Op deze manier blijft het interessant voor kinderen om zelf te ontdekken en met nieuwe verwondering te kijken naar de mogelijkheden.

Samenvattend: hoe ziet een leerrijke, opgeruimde omgeving er bij ons op school uit?

- Vaste plekken voor materiaal
- Materiaal voor kinderen op toegankelijke plekken
- Kinderen betrekken in het opruim-en organiseer proces
- Wisselen van materialen om het inspirerend te houden

Denken vanuit win-win

Ieder individu moet leren om te denken aan de ander. Dat klinkt makkelijker dan het daadwerkelijk is. Eerst ontdekken wie je zelf bent, is vaak al een zoektocht. Maar hoe denk je aan een ander? Hoe kun je rekening houden met andere kinderen bijvoorbeeld? Het is belangrijk om te kunnen samenwerken, maar het is meer dan dat. Denken vanuit win-win is denken in mogelijkheden die voor alle partijen werken. Dat lukt niet iedereen altijd direct en zomaar. Wij willen kinderen dit gedachtegoed leren. Maar hoe ziet dat er in de praktijk uit?

In eerste instantie willen we kinderen gelijke kansen bieden. Om dat te realiseren dienen we kinderen ongelijk te behandelen. Alleen op deze manier kan iedereen de gelijke kansen aangereikt krijgen en mogelijk benutten. Dat houdt in dat we kijken naar het individu. Waar het ene kind direct uit de voeten kan met een activiteit, helpen we het andere kind eerst op weg met een suggestie. Sommige kinderen hebben andere afspraken nodig om zich aan regels te kunnen houden, bijvoorbeeld een zandloper als we bijna gaan opruimen (voorbereiding op het opruimmoment). We vinden het belangrijk dat iedere regel of routine haalbaar is voor iedereen. Dat betekent echter niet dat we daar geen ondersteuning in bieden. Maar wat heeft dat te maken met het denken vanuit win-win? Simpel: we doen het allemaal. Iedereen is nodig om het uiteindelijke doel te bereiken. Denken vanuit win-win houdt in dat je rekening kan houden met een ander, bijvoorbeeld in een spelsituatie. Als het ene kind graag wil kleien en de ander wil dat ook, zal een vorm van overleg plaatsvinden. Hoe gaan we de klei delen, of maken we samen iets? Om dit te begeleiden, zijn we er als helpende volwassene regelmatig bij. We leren over delen, ruilen, samenwerken op verschillende manieren. Een spelletje, elkaar leren kennen of met een goed gesprek. Vooral het leren communiceren heeft hier ook een belangrijke rol in. We praten vriendelijk, vanuit een ik-boodschap. We laten de regie zo veel mogelijk bij de kinderen zelf. Denken vanuit win-win heeft te maken met het begrip wat kan ontstaan voor de ander, ook in een conflict. Wanneer kinderen in een conflict hebben gezeten, willen we achteraf ook de nadruk leggen op hoe het voor de ander voelde. Daarin zoeken we niet naar de waarheid van de gebeurtenis. Voor beide partijen is de waarheid immers al bekend (beleving is waarheid). Maar op het moment dat je van elkaar hoort dat het conflict is ontstaan om een andere reden, een gebeurtenis van thuis of een bepaalde opmerking die als grap bedoeld

was, dan creëren we perspectief. Als volwassene begeleiden we dit proces naar perspectief. We stellen de juiste vragen, gericht op gevoel en persoonlijke ervaring, niet gericht op de gebeurtenis en de waarheid. In sommige situaties kunnen we ook concluderen dat kinderen elkaar nog niet goed genoeg kennen en daardoor begrijpen. Misschien hebben ze het nodig om samen een opdracht te doen, die voor beiden positief voelt. Zo dragen we ook bij aan de positieve verbinding en zal het voortaan hopelijk makkelijker zijn om te denken vanuit win-win. Voor ons is het zo makkelijk als een zes en een negen. Op het moment dat er twee mensen tegenover elkaar staan en ze zien beide een van de twee getallen (de zes of negen), dan gaat het niet om wie er gelijk heeft. Dan gaat het om bij elkaar kijken, elkaars perspectief zien en vanuit daar gaan we verder. Samen.

Samenvattend: hoe ziet denken vanuit win-win er bij ons op school uit?

- Gelijke kansen voor iedereen is een ongelijke behandeling voor ieder kind
- Inzicht in routines/regels: we doen het samen
- Leren delen, samen spelen of samenwerken
- Leren communiceren vanuit de ik-boodschap
- Conflict oplossende gesprekken niet gericht op de waarheid maar op ervaring
- Kinderen de kans geven om elkaar beter te leren kennen
- Niet op zoek naar degene die gelijk heeft, maar naar het vervolg

Afsluiting

Onze schoolwaarden hebben overlap en de activiteiten passen vaak niet alleen bij één item. Dat kan ook niet. Wij zijn een school die kinderen klaar maken voor de toekomst, niet voor een volgend schooljaar. Met een hoop ervaring, zelfvertrouwen, kennis en vaardigheden hopen we de kinderen uit te zwaaien aan het eind van de basisschoolperiode. En dan hopen we maar op één ding: dat kinderen zich fijn, veilig, gewaardeerd en gezien hebben gevoeld bij ons op school. Dat ze met plezier terug denken aan de plezierige tijd op IKC Hoi Pippeloi.